Տ. ՄԵՍՐՈՊ ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՍ ՆՇԱՆՅԱՆ

Տարվույս հուլիսի 26-ին վախճանվեցավ Երուսաղեմի հայոց պատրիարք Տ. Մեսրոպ արքեպիսկոպոս Նշանյանը:

Տ. Մեսրոպ արքեպիսկոպոս Նշանյանը ծնվել է 1871 թվին, Սամաթիայում (Կ. Պոլիս): Վարդապետ է ձեռնադրվել 1898 թվին, ձեռնադրվել է եպիսկոպոս 1924 թ.: Հանգուցյալ պատրիարքը 55 տարիների իր անդուլ աշխատանքի մեջ ցույց տվավ կատարյալ անձնվիրություն և հավատարմություն հայոց եկեղեցուն և նրա կենտրոն Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածնին, օգտակար ծառայություն Երուսաղեմի Ս. Հակոբա վանքին, որտեղ անց է կացրել իր հոգևորական կյանքի մեծ մասը:

Հանգուցյալ Սրբազան Պատրիարքի մահվան բոթը ծանր տպավորություն թողեց Ս. Էջմիածնի ողջ միաբանության վրա: Սրբազան Պատրիարքի թաղման օրը պատարագից հետո հոգեհանգիստ կատարվեց Մայր Տաճարում Միաբանության և հավատացյալների խուռն բազմության ներկայությամբ: Ամենայն Հայոց Հայրապետության Տ. Տեղակալի կողմից անմիջապես կարգադրություն եղավ բոլոր եկեղեցիներում հոգեհանգիստ կատարելու Հոգելույս Պատրիարքի մահվան առթիվ:

Սրբազան Պատրիարքի թաղումը տեղի ունեցավ Երուսաղեմում հուլիսի 30-ին: Հանգուցյալ Պատրիարք Տ. Մեսրոպ արքեպիսկոպոս Նշանյանի թաղման նկարագիրը, տալիս է «Զարթոնք» թերթը «Սուգի օրեր» վերնագրով հուզիչ հոդվածի մեջ:

«...Ս. Յակոբայ Մայր Տաճարի մեծ զանգը ընդհատ ընդհատ գուժեց մահը Սրբ. Պատրիարքին, ցաւի սարսուռ անցաւ բոլոր հոգիներէն, ոչ ոք կասկածեցաւ ահելի իրականութենէն:

Լուսարարապետը և վարդապետներ հաւաքուած իրենց սրտաճմլիկ վիճակին կը ձեռնարկեն անմիջական կարգադրութեանց: Հեռագիրներ կը ղրկուին Մայր Աթոռ, Անթիլիաս և Սփիւռքի թեմերուն: Մասնաւոր հեռագիրով թաղման ներկայ գտնըւելու կը հրաւիրուին Կիլիկիոյ աթոռին Տեղակալ Խադ Սրբազանը, Պաղտատէն Ռուբէն արքեպիսկոպոսը և Եգիպտոսէն Մամբրէ Սրբազանը: Մասնաւոր հաղորդագրութեամբ լուրը կը հաղորդուէր նաև Պաղեստինի ռատիօ-կայանէն, որ նոյն իրիկուն իսկ կը ցրուէր բոթը ամբողջ աշխարհին:

Այս ներարկուելէ և պատանդուելէ վերջ, Սրբազանին մարմինը կը զետեղուէր Պատրիարքարանի մեծ դահլիճի մէջ, սառոյցի կաղապարներու մէջէ և ելեքտրական հովահարներու տակ: Յաջորդ երեք օրերը անցան սուգի ծանր ճնշումի ներքև: Մահազդ տպագրուեցաւ և ղրկուեցաւ Պաղեստինի բոլոր պետական պաշտօնատարներու, հիւպատոսներու, եկեղեցւոյ պետերու և զանազան հաստատութեանց և անձնաւորութեանց: Ցաւակցական հեռագիրներ սկսան տեղալ ամէն կողմէն:

«Ուրբաթ օրը Ս. Աթոռ ժամանեցին հրաւիրուած եպիսկոպոսներէն Արտաւազդ Սրբազանը և Ռուբէն Սրբազանը Պաղտատէն, իսկ շաբաթ օր եկան հասան Կիլիկիոյ Կաթողիկոսական Տեղակալ Խադ Արքեպիսկոպոս և Գահիրէէն՝ Մամբրէ Սրբազանը: Եգիպտոսէն իբրև ներկայացուցիչ եկած էր նաև Պ. Ճանիկ Զաքըր, քաղաքական ժողովոյ ատենապետը, ինչպէս նաև հանգուցեալ Պատրիարքին սրտակից բարեկա-

ՄԵԾԵՐՈՊ ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՍ ՆՇԱՆՅԱՆ

մը՝ Տ. Հայկազուն քհն. Ոսկերիչեան եւ մեծանուն բանաստեղծ Պ. Վ. Թէքէեան, որոնց օդափոխութեամբ Պաղեստին կալը կը զուգադիպէր այս տխուր առիթին։

«Շաբաթ երեկոյեան ժամը 5-ին, ամբողջ միաբանութիւնը թափօրով Պատրիարքարանէն ելաւ, ուր կատարուեցաւ քահանայաթաղի «Տան Կարգը»։ Ընկուզենի փառաւոր դագաղի մը մէջ կը հանգչէր Սրբազանի մարմինը, զգեստաւորուած հայրապետական հանդերձանքով։ Լոյսերով, մոմերով, աղօթքով, խնկով եւ շարականի երգեցողութեամբ Սրբազան Պատրիարքին դագաղը—կըրուած վեց վեղարաւորներէ—փոխադրուեցաւ եկեղեցի, պատկառելի հանդիսաւորութեամբ ժողովրդային համախումբ բազմութեան մը մէջէն։ Դագաղին երեւումը յուզեց ամէնքը առհասարակ։ Արցունք եւ ցաւագին հծծիւններ բոլոր շրթներէ։ Եկեղեցին արդէն զգեցած էր սուգի օրերու իր հանդերձանքը, կրկնակ աթոռները Տեառնեղբօր և Պատրիարքի սուգի քօղով շղարշուած էին։ Աւանդին մէջ տեղը դրուած էր բարձր, սեւածածկ պատուանդան մը, որուն չորս բոլորը բարձրադիր աշտանակներ սեւ երիզներով ժապաւէնեալ։ Դագաղը զետեղուեցաւ պատուանդանին վրայ։ Ծոմլուրդը, արցունքը աչքերուն, մօտեցաւ իր վերջին համբոյրը դրոշմելու սիրեցեալ հովուապետի սառած աջին։

«Կիրակի առաւօտ կանուխ չորս վարդապետներ, դագաղին շուրջ լռելեայն քաղեցին չորս Աւետարանները։ Ժամերգութիւնը կատարուեցաւ մեղմաձայն եւ վշտագին։ Հանգստեան հանդիսաւոր Ս. Պատարագը մատոյց Գեր. Տ. Ռուբէն Արք. Մանասեան։ Ս. Պատարագի ընթացքին, «Ողջոյն»-էն առաջ, դագաղը բեմ հանուեցաւ, ուր Ռուբէն Սրբ. կատարեց վերջին օծման կարգը ընդհանուր յուզումի մէջ...»։

Հանձին Տ. Մեսրոպ արքեպիսկոպոս Նշանեանի հայ եկեղեցին կորցուց իր անձնուէր ու ականաւոր մշակին։